

हैदराबाद मुक्तीसंग्राम लढ्यात कै बाबुरावजी काळे यांचे योगदान

प्रा भास्कर टेकाळे
(इतिहास विभाग)

संत ज्ञानेश्वर महाविद्यालय सोयगाव, जि औरंगाबाद(महाराष्ट्र)

ABSTRACT

देशाला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर भारतात असणारे 565 संस्थानांपैकी 3 संस्थाने भारतात विलीन झाले नाही, त्यात काश्मिर जुनागड व हैदराबाद यांचा समावेश होता. यातील हैदराबाद संस्थान सर्वात प्रभावी होते. हैदराबाद संस्थानात. इ.स 1724 ते 1948 या कालावधीत निजामाची सत्ता होती . मीर कमरुद्दीन हा हैदराबाद संस्थान चा संस्थापक होता.स्वतंत्र्यापुर्वी प्रदिर्घकाळ निजामाची राजवट मराठवाड्यातील हिंदूंवर अत्याचार करित होती. अनियंत्रित

एकाधिकारशाही व धर्मानंद त्यामुळे मीर उस्मान अली खानच्या काळात मराठवाड्यातील जनतेवर मोठ्या प्रमाणात अन्याय अत्याचार वाढले. निजामाच्या या अत्याचारी जोखडातून हैदराबादलामुक्त करण्यासाठी, मुक्तीसंग्राम लढा मराठवाड्यातील जनतेच्या स्वाभिमानातून हा लढा उभा राहिला होता.

KEY WORDS

कै. बाबुरावजी काळे, स्वातंत्र्य, निजामाची राजवट, मराठवाड्यातील तरूण, हैदराबाद मुक्तीसंग्राम